

Ekonomi, upphandling och IT
Maria Falk

Stockholm Vatten Holding AB
Stockholm Vatten Avfall AB

Verksamhetsrapport – prognos 1 för år 2016

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna verksamhetsrapport – prognos 1 för år 2016 för koncernen Stockholm Vatten Holding AB

Krister Schultz
Verkställande direktör

Maria Falk
Avdelningschef
Ekonomi, upphandling och IT

ÄRENDET

Verksamhetsrapport – prognos 1 för år 2016 Koncernen Stockholm Vatten Holding AB

Förutsättningar och avgränsningar

Denna rapport omfattar resultatet i koncernen Stockholm Vatten Holding AB (Stockholm Vatten Holding AB, Stockholm Vatten Avfall AB och koncernen Stockholm Vatten AB)

I de ekonomiska sammanställningarna har koncerninterna transaktioner eliminerats. I bilaga 1-3 presenteras ekonomiska sammanställningar i tabellform för Stockholm Vatten AB, Stockholm Vatten VA AB och Stockholm Vatten Avfall AB. Koncernens moderbolag, Stockholm Vatten Holding AB, har varken intäkter eller kostnader då bolagets funktion endast är att äga aktierna i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten Avfall AB.

Investeringsverksamheten i Stockholm Vatten Avfall AB redovisas nedan. För information om investeringsverksamheten i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB hänvisas till verksamhetsrapporten för koncernen Stockholm Vatten AB.

A: Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål inkl särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål

Förutom nedanstående sammanfattning av kommunfullmäktiges inriktningsmål finns ytterligare ett antal indikatorer som följs upp i stadens målrapporteringsystem (ILS) vilka återfinns i bilagan Utfallsrapport Tertial 1 2016.

Ett Stockholm som håller samman

Stockholm Vatten bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten utan kvalitetsanmärkningar. Avloppsstopp i ledningsnätet och avbrott i vattenleverans åtgärdas snabbt, och avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt. Stockholm Vatten bidrar aktivt i planeringen för ett växande Stockholm genom sitt deltagande i stadens exploateringsprojekt.

Stockholm Vatten ska fortsätta att arbeta mot högt uppsatta mål för dricksvattenkvalitet, avfallshantering, hantering av vattenläckor och avloppsstopp så att våra kunder fortsätter vara nöjda med våra tjänster. För att bidra till ett växande Stockholm ska vi utveckla våra processer och organisation för exploateringsprojekt. Vi ska arbeta för att VA- och avfallsfrågorna ska komma in i ett tidigt skede i stadens planering. Stockholm Vatten ska också arbeta för att komma tillrätta med återkommande källaröversvämningar och leveransavbrott i utsatta områden. Kring nyår uppstod problem med soptömning vid byte av avfallsentreprenör, vilket också uppmärksammades i media. Reklamationsnivån ökade kraftigt, men är nu tillbaka på normala nivåer.

Förbättra lokalutnyttjandet: Stockholm Vattens verksamhet bedrivs sedan omlokaliseringen av våra kontor till Högdalen (oktober 2015) och Ulvsunda (mars 2016) i ändamålsenliga, moderna, area- och energieffektiva lokaler.

Ett klimatsmart Stockholm

Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att möta ägardirektiven och nå upp till målen inom miljöområdet, inte minst i avfallsverksamheten (t ex matavfallsanläggningen i Högdalen och projekt för att öka matavfallsinsamlingen). Stockholm Vatten driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), som kommer att ha stora positiva miljöeffekter och det tas inom projektet även höjd för att hantera ökade vattenflöden. Klimatförändringar kan leda till försämrad råvattenkvalitet och fler problem med bräddningar och översvämningar på grund av större och mer frekventa skyfall, och tekniker för att hantera sämre råvattenkvalitet utvärderas.

Vi ska öka satsningarna för att nå de yngre medborgarna med information om kretslopp, vatten och avfall. Inom avfallsområdet pågår ett antal projekt och utredningar för att långsiktigt utveckla avfallshanteringen, minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen samt styra avfallstaxan mot en mer miljöanpassad avfallshandling för att nå målet om en matavfallsinsamling på minst 70 procent till 2020.

Under april har Henriksdals reningsverk haft problem med flytslam i reningsprocessen, vilket påverkat reningsresultatet. Åtgärder vidtas nu för att säkra att kraven i villkoret nås.

Årsmålet för insamling av matavfall kommer troligtvis inte att uppnås då det har varit svårare än beräknat att få restauranger att samla in matavfall. Vi har också fått avvakta med insamling från livsmedelsbutiker på grund av oklarheter i lagstiftningen.

Minska energiförbrukningen, genomföra energieffektiviseringar, minska utsläpp och sänka långsiktiga kostnader: Stockholm Vatten har en energikrävande verksamhet – över 130 GWh el används per år och merparten av detta används för att driva pumpar i verk och ledningsnät. Vi arbetar med energieffektiviseringar, men elanvändningen ökar i och med ny reningsteknik, mer nederbörd samt en växande stad. I reningsverken produceras biogas, som i första hand uppgraderas till fordonbränsle och därigenom minskar användningen av fossila bränslen. Stockholm Vattens arbete med planer för energieffektivisering kommer att utökas under året för att klara kraven i ny lagstiftning och energikartläggning kommer att påbörjas.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stockholms taxor är idag bland de lägsta i landet. Taxorna kommer dock att öka under kommande år som en följd av stora kapacitets- och miljöinvesteringar i verksamheten. Stockholm Vatten arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Förnysetakten på VA-ledningsnätet planeras öka och omställning av underhåll på verk och ledningsnät i enlighet med ägardirektiven kommer att genomföras. Under avsnitt C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar finns kommentarer av ekonomiskt resultat mm.

Unga erbjuds jobb, utbildning eller praktik: Stockholm Vatten arbetar med praktikplatser, feriearbete och lärlingsprogram för att bidra till att minska ungdomsarbetslösheten. I det arbetet har bolaget ett mycket bra samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Under 2016 är ambitionen att stärka dialogen med arbetsmarknadsförvaltningen i rekryteringsarna och korta ledtiderna i processen

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm Vatten arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare och öka de resultat som indikerar nöjda medarbetare i medarbetarenkäten. Vi ställer miljökrav vid alla upphandlingar där det är möjligt och relevant.

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla: Stockholm Vatten arbetar med ständiga förbättringar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv, internt såväl som externt. Detta innebär t ex att vi aktivt arbetar med att tillgänglighetsanpassa våra anläggningar och arbetsplatser. I samband med flytten till nya lokaler som slutfördes i mars har särskild dialog förts med medarbetare med särskilda behov och tillgänglighetsanpassningar har genomförts med utgångspunkt ifrån varje individs förutsättningar och behov.

För att tillgodose behoven hos våra olika kundgrupper pågår ett löpande arbete med att utveckla webb lösningar som gör det så enkelt som möjligt för alla kunder att uträtta sina ärenden på webben.

Delaktigheten och inflytandet i syfte att stärka demokratin ska utvecklas: Stockholm Vatten driver miljöinfocentrat Glashuset i Hammarby sjöstad med uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete. Stockholm Vatten håller löpande kommunikation med påverkade grupper vid t ex byggnation för Stockholms framtida avloppsrening och andra infrastrukturprojekt såsom anläggning för optisk sopsortering med flera. En nära kommunikation med olika målgrupper i samband med projektet för att nå stadens mål för matavfallsinsamling pågår fram till 2020. Dessutom planeras olika typer av samråd om exempelvis ny avfallsplan.

Staden ska vara en bra arbetsgivare genom bra anställningsvillkor: Stockholm Vatten inledde i slutet av 2015 en utbildningssatsning inom diskrimineringsområdet som fortsätter under 2016, då samtliga medarbetare ska genomgå utbildningen. Under första kvartalet har arbete med att ta fram ett gemensamt dialogverktyg påbörjats. Verktyget syftar till att säkerställa att dialog kring företagskultur och beteenden sker regelbundet och på ett enhetligt sätt med utgångspunkt ifrån bolagets övergripande mål. Ambitionen är att både verktyg och utbildningar ska rullas ut under hösten. Under våren tas också en särskild enkät fram utifrån de nya regelverken kring organisatorisk och social arbetsmiljö.

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika: Från och med 2015 tas en årlig resurs- och kompetensförsörjningsplan fram där både köns- och åldersperspektivet synliggörs i planeringen av den kommande kompetensförsörjningen. Bolaget genomför också en årlig lönekartläggning i syfte att motverka och förebygga osakliga löneskillnader.

Under hösten 2016 implementeras en ny lönetjänst som ger förbättrad möjlighet till uppföljning och statistik. I Stockholm Vattens förbättringsarbete kring planerings- och uppföljningsprocessen kommer också könsperspektivet att lyftas särskilt.

B: Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Bolaget har etappvis flyttat till moderna och ändamålsenliga lokaler som stödjer ett aktivitetsbaserat arbetssätt och underlättar samarbete inom verksamheten. I mars avslutades den sista delen av omlokaliseringen då huvudkontoret flyttade in i Ulvsunda.

Tidigare har driftverksamheten flyttat till Högdalen och lagerverksamheten till lokaler i anslutning till huvudkontoret.

Arbetet med Stockholms framtida avloppsrening fortskrider och en utbyggnad och uppgradering av Henriksdals reningsverk pågår för att klara stadens snabba befolkningsökning.

För att nå stadens höjda ambitionsnivå med målsättning att år 2020 samla in 70 procent av matavfallet till biologisk behandling finns en ny projektorganisation på plats. Stockholm Vatten planerar även att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall lokaliserad till stadens mark i anslutning till Högdalenverket.

C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar

MSEK	2016 Utfall Jan-Apr	2016 Budget Jan-Apr	2015 Utfall Jan-April	2016 Prognos 1	2016 Budget	2015 Utfall
Externa intäkter	655,1	653,6	594,5	1 973,8	1 971,9	1 852,0
Aktiverat arbete	23,3	30,0	23,2	88,2	90,1	78,9
Externa kostnader	-511,4	-528,3	-478,5	-1 616,5	-1 597,4	-1 554,4
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	167,0	155,3	139,2	445,5	464,5	376,5
Avskrivningar	-96,0	-93,8	-97,9	-303,4	-281,4	-295,5
Finansnetto	-44,5	-46,2	-60,2	-132,8	-146,0	-163,1
Resultat efter finansnetto	26,5	15,3	-18,9	9,3	37,2	-82,1
varav minoritetens andel	0,5	0,3	-0,4	0,2	0,7	-1,6

Tertialbokslut 1 2016

Resultat efter finansnetto för tertial 1 uppgår till 26,5 MSEK jämfört med budgeterade 15,3.

Rörelsens intäkter för perioden är 1,5 MSEK högre än budget och 60,6 MSEK högre jämfört med föregående år. Orsaken till den stora skillnaden över åren är att VA-taxan höjdes med 9% i oktober 2015 samt med 5 % i januari 2016.

Aktiverat arbete har minskat med 6,7 MSEK jämfört med budget. Orsaken till detta är framför allt att SFA-projektet inte haft den progress som var planerad.

Externa kostnader är 16,9 MSEK lägre än budget men 32,9 MSEK högre jämfört med föregående år. Att de externa kostnaderna är lägre än budgeterat beror till stor del på att avfallsbolagets entreprenadkostnader minskat med 6 MSEK. Orsaken är att allmänheten inte längre får lämna fyllnadsmassor på återvinningscentralerna.

Personalkostnaderna är 7,1 lägre än budget vilket påverkar de externa kostnaderna. Detta beror på lägre lönekostnader pga vakanser och sjukdom samt att årets löneöversyn är försenad (i budget finns en generell löneökning på 2,5 % från april). Utbildningskostnader och övriga personalkostnader är också lägre än budget främst eftersom dessa aktiviteter kommer ske under senare delen av året.

De högre kostnaderna jämfört med föregående period förklaras till stor del på c:a 10 MSEK högre lokalkostnader pga att vi har kostnader för våra nya lokaler i Ulvsunda och Högdalen samtidigt som vi har kostnader kvar för fastigheten på Torsgatan. En annan orsak till högre kostnad jämfört med föregående år är det funktionsavbrott som vi haft i en rötkammare på Bromma Reningsverk, vilket har genererat ökade kostnader på c:a 4,3 MSEK. Vi har också fler anställda jämfört med föregående år vilket ger ökade personalkostnader +6,4 MSEK. I övrigt har vi haft högre fjärrvärme-, reparations- och underhållskostnader samt högre kostnader relaterade till flytten än vad som var planerat i budget.

Avskrivningskostnaden för första tertialet är 2,2 miljoner högre än budget. Orsaken är en felberäkning (årets investering) i samband med budget 2016.

Räntekostnaderna är 1,7 lägre än budget beroende på lägre räntesats och lägre skuld än budgeterat.

Årsprognos

Resultat

Prognos 1 för 2016 visar ett resultat efter finansnetto, på 9,3 MSEK. Budgeterat resultat uppgår till 37,2 MSEK. Föregående år uppgick resultat efter finansnetto till -82,1 MSEK.

Den **jämförelsestörande post** i utfallet 2015 som då uppgick till -75,8 uppgår i både budget och prognos 1 till -15,5 miljoner. Vi har nu valt att inte särredovisa posten då begreppet jämförelsestörande post inte är en del av resultatuppställning enligt redovisningsprincip K3. Posten avser reserv för tvist avseende dagvattentaxa. Stockholm Vatten väntar fortfarande på beslut om prövningstillstånd i Högsta Domstolen.

Intäkter

Koncernens **externa intäkter** bedöms i prognos 1 till 1 973,8 MSEK vilket är 1,9 högre än budget. Orsaken till detta är framför allt kostnader som lyfts ur investeringsprojekt och ska vidarefaktureras (och därför redovisas som både intäkt och kostnad). 2015 var intäkterna 121,8 MSEK lägre främst pga lägre VA-taxa.

För **Aktiverat arbete för egen räkning** bedöms utfallet i prognos 1 till 88,2 MSEK, en minskning med 1,9 MSEK jämfört med budget. Orsaken är huvudsakligen mindre nedlagd tid i SFA-projektet än budgeterat. 2015 uppgick aktiverat arbete till 78,9 MSEK. Ökningen jämfört med föregående år är även det relaterat till SFA-projektet.

Kostnader

Externa kostnader uppgår i P1 till 1 616,5 vilket är 19,1 MSEK högre än budget, orsaken är framför allt:

- Två större funktionsavbrott på avloppsreningsverken har ökat entreprenadkostnader med c:a 6 MSEK och reparation och underhåll kostnader med c:a 1,8 MSEK.
- Kostnader för investeringsprojekt som ska vidarefaktureras gör att kostnaderna ökar med 4,7 MSEK (både intäkter och kostnader påverkas).
- Reservation för skadestånd och kundförluster har ökat med c:a 3 MSEK jmf med budget.
- Kostnad för serviceavtal avseende ett IT-system saknades i budget vilket gör en skillnad på 5 MSEK.

2015 uppgick de externa kostnaderna till 1 554,4 MSEK vilket var 62 MSEK lägre än prognos 1. Kostnadsökningen beror i huvudsak på följande:

- Personalkostnaderna har ökat med 54 MSEK. Kostnadsökningen beror dels på en ökning i medelantalet anställda och dels för att pålägg för pensioner och sociala avgifter är 6 procentenheter högre i prognos vilket ger en effekt på 11 MSEK.
- Medelantalet anställda 2015 uppgick till 455 medan det i prognos 1 uppgår till 517 personer, vilket ryms inom budget.
- Ökade kostnader för lokalhyra pga flytt till Ulvsunda och Högdalen 23 MSEK.
- Ökade energikostnader 5,6 MSEK pga ökad förbrukning av fjärrvärme på avloppsreningsverken
- Ökade entreprenadkostnader 11,6 MSEK dels pga funktionsavbrotten som varit på avloppsreningsverken men också ökade byggnadsunderhåll på Vattenverken
- Minskade kostnader avseende reserv för tvist avseende dagvatten som gjordes förra året uppgår till c:a 60 MSEK

Avskrivningarna beräknas i prognos 1 2016 att uppgå till 303,4 MSEK, vilket är 22 MSEK högre än budget. Orsaken till ökningen är framför allt på ett beräkningsfel i budget. Jämfört med 2015 är prognosens avskrivningar 7,9 MSEK högre vilket beror på en ökad anläggningsmassa.

Finansnettot beräknas i prognos 1 uppgå till -132,8 MSEK vilket är 13,2 MSEK lägre än budget. Orsaken till de lägre finanskostnaderna är ett gynnsammare ränteläge samt något lägre skuld än budgeterat. Finansnettot i prognos 1 är 30,3 MSEK lägre än 2015 då det uppgick till -163,1 MSEK. Även här är orsaken till kostnadsminskningen den lägre räntesatsen och lägre räntebärande skuld.

Förvärv/Försäljning av anläggningstillgångar

Avvecklingen av Stockholm Vattens gamla huvudkontor pågår under våren och Stockholm Vatten VA AB planerar att sälja fastigheten på Torsgatan under 2016. Ett förslag till inriktningsbeslut presenterades för styrelsen i december 2015 och slutligt beslut om försäljningen kommer att fattas av kommunfullmäktige under 2016.

D: Stora projekt och investeringar

För detaljerad information om investeringsverksamheten i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB hänvisas till verksamhetsrapporten för koncernen Stockholm Vatten AB.

Koncernens totala investeringsprognos för 2016 uppgår till 1 692 MSEK (årsbudget 1 865 MSEK) inklusive projekt *Stockholms framtida avloppsrening*. Organisatoriskt fördelar sig investeringarna enligt följande:

MSEK	2016 Prognos 1	2016 Budget	2015 utfall
Vattenverk	157	165	106,1
Ledningsnät - befintligt nät	400	330	385,4
Avloppsreningsverk	78	159	17,5
Övriga investeringar	26	17	38,7
Ledningsnät - exploateringsområden*	367	335	474,3
Uppdragsinvesteringar	70	61	89,4
Summa exkl SFA	1099	1067	1111
SFA	553	760	233,7
Avfallsverksamheten	40	38	27,7
Summa inkl SFA	1692	1865	1373

Planeringsprojekt över 300 mnr

Högdalen Sorterings- och matavfallsanläggning

Kommunfullmäktige i Stockholms stad har beslutat att ambitionsnivån ska höjas för matavfallsinsamlingen och nå det nationella insamlingsmålet om 50 % år 2018 och ägardirektiven om 70 % matavfallsinsamling år 2020. Syftet med separat insamling av matavfall är att matavfall tas omhand på ett sådant sätt att både växtnäringen och energin utnyttjas. Trafikkontoret fick i budget 2014 i uppdrag att ta fram ett inriktningsärende för etablering av en optisk sorterings- och förbehandlingsanläggning tillsammans med Stockholm Vatten AB. Stockholm Vatten Avfall AB avser därför att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall lokaliserad till stadens mark i anslutning till Högdalenverket. Genomförandet av den planerade anläggningen innebär att tillgången på förnybar fordonsgas i Stockholm kommer att öka kraftigt, uppskattningsvis med 35-40 % av dagens försäljning av uppgraderad biogas i hela Stockholms län, och därmed avhjälpa den rådande gasbristen. Den gödsel som återstår efter biogasanläggningen innehåller alla de näringsämnen som fanns i inkommande råvaror. Gödseln planeras att återföras till åkermark som gödselmedel och därmed uppnås cirkulation av näringsämnen och användningen av fossila gödselmedel kan minskas. Den nya anläggningen utformas också för att i framtiden kunna sortera ut även vissa andra förpackningsfraktioner. Total prognos för detta projekt beräknas i dagsläget till betydligt över de 280 MSEK som angavs i inriktningsbeslutet. Ny totalprognos kommer att tas fram inför genomförandebeslut hösten 2016. Styrelsebeslut om 6,7 MSEK fattades 2014 för att starta projektering av anläggningen. Beräknad tidpunkt för genomförandebeslut under hösten 2016. Anläggningen beräknas vara färdigställd under år 2018.

I prognos 1 för 2016 beräknas investeringen till 9,1 MSEK jämfört med budgeterade 5 MSEK. Revidering av budgeten för förprojekteringen ligger för bedömning av styrelsen.

E: Balansräkning

MSEK	2016 Prognos 1	2016 Budget	2015 Utfall
Anläggningstillgångar	11 750	11 689	10 186
Omsättningstillgångar	450	450	613
Summa tillgångar	12 200	12 139	10 799
Eget kapital	204	199	195
Avsättningar	157	157	136
Kortfristiga skulder	11 838	11 783	10 468
Summa eget kapital och skulder	12 200	12 139	10 799

Räntebärande skuld	10 120	10 137	8 734
---------------------------	---------------	---------------	--------------

Soliditet %	1,7	1,6	1,8
--------------------	------------	------------	------------

Balansomslutningen beräknas öka med 1 401 MSEK jämfört med ingående balans och ökningen är främst hänförlig till ökade investeringar och ökad upplåning. Den räntebärande skulden beräknas öka med 1 386 MSEK.

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten AB

Bilaga 2: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten VA AB

Bilaga 3: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten Avfall AB

Bilaga 4: Utfallsrapport Tertial 1 2016

Bilaga 5: Strategiskt styrkort

SLUT